

INSERTIUNI:

se plătesc cu prețuri foarte
reduce.

Manuscrisurile sunt a se adresa
redacției și acelea nu se în-
poiază.

Epistole nefrancate nu se primesc.

ABONAMENT:

Pe an 6 cor. pe 1/2 an 3 cor.

Pentru plugari—țărani pe an
4 coroane.

Pentru România și străinătate:
Pe an 16 franci.

Un număr costă 12 bani

ACTIVITĂȚEA

EDITOR, PROPRIETAR ȘI ȘEF-REDACTOR:

DR. AUREL MUNTEAN

— Apare în fiecare Joi. —

REDACTOR RESPONSABIL:

LAURIAN BERCIAN

Sărbarea desvării Statuei lui C. A. Rosetti.

Duminecă, 20 Aprilie, v. la orele 10 dimineața, a avut loc sărberea desvării statuei marelui cetățean și patriot C. A. Rosetti.

Cu mult înainte de ora fixată pentru începutul ceremoniei, un public numeros se îngrămădea pe piață și în jurul statuei, învâlită în pânză albă.

Școalele, societățile și numeroase corporațiuni sosesc neconținut cu steagurile lor și, după ce depun câte o coroană la picioarele statuei lui C. A. Rosetti, iau loc în dreapta și în stânga monumentului.

S'au depus coroane din partea M. S. Regelui, a Guvernului, Parlamentului, și a altor Instituțiuni publice și Societăți particulare.

Între altele e de remarcat și coroana Institutului de Arte grafice »Carol Göbl« s-or I. St. Rasidescu, turnată în bronz masiv și fixată la picioarele Statuei, având Inscripția: Omagiu lui C. A. Rosetti.

Făceau front elevii liceelor »Matei Basarab«, »Lazăr« și »Mihaiu Vițeazu«, ai gimnasilor »Șincai« și »Cantemir«, ai internatului »S-tul Sava«, precum și elevii școlii superioare de comerț, ai Seminarului central, ai Școlii de comerț gradul I și ai Școlii normale de învățatori a »Societății pentru învățatura poporului român«.

Asemenea iau parte numeroase societăți din București și delegațiuni din județe.

P. S. S. Arhiepiscopul Nifon Ploescianul, vicarul Sf. Mitropolii, oficiază serviciul divin pentru sfințirea apei.

Îndată după terminarea serviciului, pânza, ce acoperia statua, cade, și C. A. Rosetti apare, în mijlocul uralelor și aclamațiilor multimei.

P. S. S. Arhiepiscopul Nifon se coboară de pe tribună, merge de binecuvintează monumentul și-l stropeste cu apă sfințită.

Statua este turnată în bronz și reprezintă pe C. A. Rosetti gânditor, stând pe fotolul său istoric, ținând în mâna dreaptă un condei, iar în mâna stângă ziarul »Românul«.

Statua e așezată pe un soclu de piatră albă, purtând două baso-reliefuri. Unul reprezintă întrunirea ce s'a ținut acasă la Rosetti în prețuia de 24 Ianuarie 1859 și în care s'a hotărât că, dacă a doua zi nu se va alege Domn Alexandru Cuza și nu se va face Unirea, atunci se se facă revoluție. Celalalt baso-relief reprezintă ședința Adunării Deputaților în care s'a proclamat Independența țării.

Statua este așezată cu fața spre Calea Victoriei și poartă următoarele inscripțiuni:

în față:

C. A. Rosetti
1816—1885

la stânga:

24 Ianuarie 1859

la dreapta:

9 Maiu 1877

la spate:

Ridicat
prin
subscripțiune
națională
1903.

După terminarea serviciului divin, s'au rostit șapte cuvântări de către dnl: C. Nacu, în numele comitetului organizator pentru ridicarea monumentului; Dim. Sturdza, președintele consiliului,

în numele guvernului; M. Pherekyde, în numele Parlamentului; Dim. Ollănescu, în numele Academiei Române; G. Assan, în numele Camerei de comerț din Capitală; I. G. Bibicescu, ca publicist și fost ani îndelungați colaborator al lui C. A. Rosetti la »Românul«, și, în sfârșit dl Primar al Capitalei.

În urmă, școlile, societățile și corporațiunile au defilat înaintea statuei în sunetul muzicii și în mijlocul uralelor multimei.

Modesta statuă, așezată în mijlocul pieții dela întretăierea Bulevardului Carol cu strada Teilor, Piață, căreia consiliul comunal al Capitalei i-a dat numele nemuritorului C. A. Rosetti, a fost ridicată prin subscripțiune publică.

Măreția acestei sărbări caută să umple de bucurie inima ori-cărui Român. Au venit nechemăți delegați din toate județele țării; iar poporul capitalei, fără deosebire de clase, a alergat să fie față la desvăirea chipului aceleia, care aproape jumătate de veac a luptat din răsuperi pentru frăție, dreptate și egalitate. Au venit toți și din toate părțile, să mai audă repetate faptele aceleia care, lăpădând haina boerească, în care se născuse, s'a scoborit în mijlocul poporului, pe care-l iubea din adâncul inimei sale, s'a făcut negustor, tipograf, lucrător, ziarist. A suferit lipsa și neaverea, a îndurat exilul și prigonirile, numai și numai să poată vedea neamul Românesc ridicat din dureroasa stare în care vrăjmașii îl aduseseră.

Ca tânăr s'a făcut militar, pentru că se ia parte la întemeierea armatei pământene.

În mișcarea dela 1848, Rosetti ia o parte însemnată.

Totdeauna punând interesul nației mai presus de persoana și interesul său, este unul din acei cari au făurit România de astăzi, frământând cu sângele lor, aluatul din care mai târziu a eșit Regatul României.

Poporul, care știe să cinstească pe cei-ce luptă pentru el și să le venerizeze amintirea, este un popor viu, și ori-cât dușmanii din lăuntru ca și din afară s'ar sbuciuma, nu-l va putea zdrobi.

Vieța și faptele lui Rosetti se ne fie pildă, de iubire de neam, de devotament, de abnegație și mai presus de toate de voință puternică, spre a putea aduce la îndeplinire în întregime devisa pentru care el a luptat o viață întreagă:

»Luminează-te și vei fi! Voește și vei putea«.

Pentru luminarea poporului a muncit Rosetti și poporul pe dînsul l'a iubit; dar' mai e încă mult de făcut. E datoria noastră să desvîrșim aceea ce marele mort ne-a lăsat ca moștenire.

La lucru dar', căci numai prin luminarea desvîrșită a poporului, ce vom voi, vom putea.

(»Albina«).

Tașod.

Conferența preoțească din tractul Orăștiei ținută la 13/26 Martie 1903.

Această conferență a fost convocată și presidiată de Prea Onor. Domn protopresbiter tractual Vasile Domșa și au luat parte la ea 47 preoți. A decurs în modul următor:

Presidiul prin o cuvântare plină de învățături scoase din sf. Scriptură

FOIȘOARA

Extract din

Trei audiențe la palatul Tuilleriilor,
Napoleon III.

de Vasile Alexandri.

Îndată după sosirea mea în capitala Franciei*) (Februarie 1859), cerui audiență dela dl ministru al afacerilor străine, contele Valewski și a doua-zi mă prezentai la palatul ministerial, care se ridică pe malul stâng

*) La anul 1859, când s'a făcut unirea principatelor române Muntenia și Moldova și a fost ales ca domn al principatelor unite colonelul Alexandru Ioan Cuza, noul domn a găsit de cuviință a trimite celor mai însemnate cabinete europene înștiințări despre alegerea sa și totodată declarații prin cari spunea, că deși ales de cele două principate domnitor, el e gata să-și deponă ambele sale coroane pe fruntea unui domnitor străin, dacă marile puteri ar voi să realizeze dorințele poporului român, exprimate în divanurile ad-hoc din anul 1858. Șapte exemplare din declarațiile acestea au fost subscrise de domnitor și expediarea lor a fost încredințată marelui poet V. Alexandri, bun prieten cu principele Cuza. V. Alexandri însuși istorisește în »cele-urmează, cum a umblat pe la curțile europene.

al Seinei. Ușierii mă introduseră într'un salon mare, ornat cu tot luxul palatelor regale: mobile aurite și îmbrăcate cu catifea roșie, perdele lungi de stofă de Lyon cu țesături de fir de aur, bronzuri artistice așezate pe sobe de marmoră albă, covoare groase cu tot felul de desemnuri, etc. etc. Dintre toate ornamentele însă, cele mai demne de admirat sunt portretele împăratului Napoleon și al împărătesei Eugenia, lucrute de celebrii pictori Winterhalter și Diubiuf; tablouri admirabile în privința artei și a sămănării Ele au totodată meritul de a reprezenta, unul, maiestatea imperială îmblânzită prin expresiunea de bună-născută a figurii lui Napoleon și celalalt prestigiul împărătesc strălucind de tot farmecul frumseții încoronate.

Un ușier veni să-mi anunțe, că Escelența-sa dl ministru mă așteaptă în cabinetul său. Intrau dar' în acel sanctuar atât de important, unde astăzi se înoadă și se desnoadă firele încălcite ale politicii europene, și mă găsi în fața contelui Valewski.

Escelența-sa mă primi cu multă amabilitate și cetui scrisoarea ce-i adusesem dela prințul Cuza, apoi îmi zise:

— Simțămintele de abnegare ale Dlui român merită toată lauda, însă ele nu pot simplifica chestia principatelor. Este de netăgăduit, că actul alegerii sale, săvîrșit de Ro-

mâni, e de natură a scoate la iveală patriotismul lor, dar' totodată el e și de natură a produce grele complicații în politica Orientului. Știți prea bine, domnule meu, câte dificultăți a avut a întimpina guvernul Maies-tății-Sale împăratului nostru la congresul din Paris; prin urmare vă este negreșit cunoscut, că Turcia și Austria sunt în contra unirii principatelor, că Anglita sprijinește sistematic politica Turciei, că Prusia n'are nici un interes de a fi pe partea Românilor, cât pentru Rusia, cred că nu mai aveți nici o îndoială despre caracterul politicii sale în privința D-voastre.

— Așa este, domnule conte, răspunsei atunci, dar' ori-cât de mari împotriviri poate găsi chestia Românilor în unele cabinete ale Europei, noi nu perdem curajul, până când vom fi siguri, că Escelența-voastră va susține interesele noastre în conferințele ce au să se deschidă în curând, precum le-a susținut și în trecut.

— Dar' ce poate face Franția singură în contra Turciei, Austriei, Anglita și a celorlalte puteri?

— Franția, domnule conte, e mai puternică astăzi decât poate însăși se crede. Ea poate arunca în cumpăna politicii europene o greutate nemăsurată: numele lui Napoleon.

— Așa este, însă mărturisește domnul

meu, că actul alegerii colonelului Cuza este cam abătut din calea legii.

— Mărturisesc ori-ce voiți, domnule ministru, întrucât voui fi încredințat de spriginul Escelenței-voastre... Acel act, deși considerat ca contra convenției, are avantajul de a ne deschide calea unirii, prevăzută de însăși convenția și noi credem, că am făcut un act conform spiritului ei și chiar politicii Franciei. Credința noastră nestrămutată este, că Franția nu ne va părăsi, căci ea nu va voi să lase neîndeplinit dorul de renaștere al unui popor întreg, un popor de viță latină și care să înrudește cu marele popor francez...

— Nu perdeți din vedere, că Franția e singură.

— Singură, însă în fruntea celorlalte puteri. Dacă ea va recunoaște actul alegerii principelui Cuza, Europa va imita mariniția sa.

Contele Valewski începă a rîde și zise, că popoarele tinere nu se îndoiesc de nimic.

— Ferice de ele, răspunsei, căci isvorul faptelor mari este credința!

După o scurtă tăcere contele mă întreba, privind drept în ochii mei, dacă e adevărat, că ambele principate doresc deopotrivă unirea lor într'un singur stat.

— Adevărat!, răspunsei eu, în deplină convingere.

și de asemănări potrivite scopului pentru care s'a întrunit preoțimea, deschide conferența și propune a se constitui biroul. La propunerea membrului Nicolau Andreiu, se alege de notar: Ioan Armean, bărbați de încredere: Ioan Popovici și Nicolau Andreiu.

După constatarea celor prezenți, Prea onoratul Domn protopresbiter invită conferența a alege o comisiune pentru a designa temele asupra cărora va avea a se discuta, se alege P. O. Domn protopresbiter Vasile Domșa, Ioan Popovici, Nicolau Todea, Nicolau Andreiu, Nicolau Terhetea și statoresc următoarele teme: 1. Preotul este sâvâșitor a sfințelor taine și ocupă funcțiunea cea mai onorifică în societate. 2. Preotul este supraveghetor și director peste școala confesională. 3. Preotului nu-i este ertat să se ocupe cu afaceri, cari nu se țin de funcțiunea sacerdotală și cu de acelea, cari îl fac dependent afară de sfera de dependență și disciplina prescrisă în organismul bisericesc. Se insinuă cu studiarea lor membrii Ioan Popovici la punct 2. și Nicolau Terhetea la punct 1 și 3.

Membrul Nicolae Todea face următoarele propuneri insinuate la presidiu înainte de începerea conferenței. 1. Uniformitatea de serviciu în și afară de biserică, ca să se delăture scăderile antecesorilor. 2. Conferența să se țină alternativ în Orăștie și Geoagiul-inferior. Ambele propuneri mai în detalii se alătură la protocol. La discuția asupra acestor propuneri iau parte: Nicolau Terhetea, care susține, că propunerea pentru uniformitatea serviciului se cuprinde în tema designată de comisiune, ear' locul de întrunire se rămână Orăștie; Manasie Iar este de părerea a se ruga Preaveneratul Consistor pentru introducerea studiului »Ceremoniologie«, ear' referitor la locul de întrunire propune, că chestia să se dea unei comisiuni spre studiere până la poxima conferență; Simion Secărea acceptază cele zise de Manasie Iar la propunerea primă, ear' referitor la timpul de întrunire propune a se alege începutul postului Paștilor și împărțirea preoțimei în 10 cercuri, cu care ocaziune preoțimea dintr'un cerc să se adune într'o comună aleasă și să se mărturisească, dând prin aceasta un exemplu viu poporului; Ioan Popovici știe, că la

seminariul archidiececan este deja introdus studiul »Ceremoniologie« sub numirea de liturgică, ear' uniformitate să se facă când servesc mai mulți preoți; Ilie Popovici susține, că conferenței nu-i stă în drept a face uniformitate, ci aceasta să se ceară din centru; Adam Teodor susține, că numai la înmormântare să se facă uniformitate; Ioan Botean cere a se trece peste acest obiect la ordinea zilei.

Presidiul reasumează pe scurt desbaterile și părerile asupra uniformității serviciului și conferența e de părere să se ia act la protocol, ear' propunerea a 2-a a lui Nicolau Todea privitoare la locul de întrunire o pune la vot și majoritatea decide a rămânea locul de întrunire și pe mai departe Orăștie, contra acestei deciziuni Nicolau Todea insinuă vot separat.

Membrul Ioan Popovici cetește tema despre cauzele decadenței morale a poporului, conferența ascultă cu plăcere și-i exprimă mulțumită protocolară rugând totodată pe autor a o preda biroului pentru publicitate.

Presidiul mulțumind membrilor, pentru-că s'au adunat într'un număr așa mare și pentru atențiunea cu care au urmat desbaterile conferenței, ridică ședința.

(Va urma)

Conferența învățătorilor la Orăștie.

Mercuri în 23 Aprilie (6 Mai) a. c. și zilele următoare, s'a ținut conferența învățătoarească anuală sub conducerea comisariatului consistorial On. Domn profesor D. Comșa, deschizând ședința la 11 ore a. m. prin o vorbire potrivită și acomodată scopului ce urmăresc conferențele învăț.

La serviciul divin cum și la aceasta conferență au participat O. D. Dr. G. Vilt, subinspector reg. ung. de școale din comit. Hunedoara, protopresbiterul tractual Vasile Domșa și mai mulți preoți din tract și oaspeți. La cuvântul de deschidere răspund: protopresbiterul tractual, apoi On. Domn subinspector în limba maghiară și în sfințit C. Baicu, inv. dir., accentuând toți trei necesitatea și importanța conferențelor învățătoarești și adresând comisariatului consistorial cuvinte calde de binevoință și stimă.

Conform »Instrucțiunii« consistoriale și la învitarea comisariatului, conferența se constituie, alegând de notari ai sei pe învățătorii: Ioan Fleșeriu și Ioachim Cerbicean. După citirea apelului nominal se constată absenți

10 învățători, dintre cari nici unul n'a ținut se-și scuze absentarea, rămâne a se aplica față de dînșii pedeapsa meritată.

Conferența noastră din Orăștie și în anul acesta ca totdeauna, fiind condusă de bărbați de școală, cari sunt la culmea chie-mării lor, s'a dovedit de folositoare. S'au predat și tractat mai multe tractate, disertațiuni și lecții practice cu elevii școlii din Orăștie, și discuțiile ce au urmat asupra acestor tractate au fost foarte animate, instructive și interesante, cu deosebire discuția asupra elaboratului Inv. Ioachim Cerbicean, despre aplicarea treptelor formale în învățământ. Ioachim Cerbicean s'a dinstins prin aprofundarea materialului ce și-a ales, a și fost felicitat atât din partea Dlui comisar cât și din partea conferenței pentru seriozitatea cu care și-a lucrat tema sa. Cu viu interes au participat la discuții Inv. C. Baicu, I. Branga, P. Nicoară, A. Basarab, S. Safta, G. Daniil și A. Dubleş.

Cu prelegeri bine studiate s'au prezentat I. Fleșeriu, A. Dubleş și Nicolae Voina, cari după predare cu elevii școlii din Orăștie după treptele formale, după unele observări făcute din partea Dlui comisar, s'au declarat pe deplin reușite.

După terminarea agendelor puse la ordinea zilei, în firul propunerilor cu plăcere luăm la cunoștință propunerea comisiunii: C. Baicu, I. Cerbician și P. Nicoară, cari după unele modificări, în principiu conferența primește proiectul de statute a dlui profesor Dr. Blaga »fondul de ajutorare a văduvelor și orfanilor rămași de preoți și învățători« ca foarte salutar.

Conferența primește propunerea învăț. G. Daniil, în scopul de a se eternisa memoria marelui și adânc regretatului fost profesor și referent școlar Dr. D. P. Barcian, să fie invitate toate conferențele învățătoarești, cum și toți amicii și sprijinitorii școlii noastre de a întemeia, prin contribuiri benevole, cum și pe alte căi, o fundațiune care se poarte numele marelui defunct și să fie administrată prin Ven. Consistor Arch.

Colecta să se înceapă prin dl protopop tractual cu ocaziunea examenelor anuale.

În fine On. Domn comisar prin o vorbire acomodată, prin care se declară mulțumit și în parte deplin mulțumit cu mersul și rezultatele conferenței, îndemnând pe învățătorii la bărbăție și menținerea ordinii, la împreună lucrare frățească alături cu preoții și mai presus de toate la împlinirea cu rigoare a datorințelor impuse.

Mulțumesc dlui comisar C. Baicu, dl V. Domșa, protopresb. tract., care accentuiază între altele trebuința neapărată de a lucra învățătorii cu preoții mână în mână și în colegială armonie la edificiul culturii românești.

Putem constata cu toată conștiința sufletească, că acestea conferențe, la care învățătorimea din tract participă nu „din oficiu“,

ci din interes și atracție simțită, trebuie considerându-le de o adevărată școală, dela care toți se duc lămurii și cu bogate cunoștințe pedagogice și în alte multe chestii de interes școlar.

Raportorul.

Ordinea examenelor publice

la școlile elem. popor. confesionale din tractul Orăștiei cu finea anului școlar 1902/3.

Joi 1/14 Maiu Petreni dela 8—10 ore a. m., Simeria dela 2—4 ore p. m., Vineri 2/15 Maiu Boiu dela 8—10 ore a. m., Băbâna dela 2—4 ore p. m., Duminecă 4/17 Maiu Căstău dela 9—11 ore a. m., Sibîșel dela 2—4 ore p. m., Luni 5/18 Maiu Romos, dela 8—12 ore a. m., Romoșel dela 2—6 ore p. m., Marți 6/19 Maiu Vaideiu, dela 8—12 ore a. m., Pișchinți, dela 2—4 ore p. m., Mercuri 7/20 Maiu Binținți, dela 8—10 ore a. m., Gelmar, dela 2—4 ore p. m., Joi 8/21 Maiu Beriu, dela 8—10 ore a. m., Orăștioara-de-jos, dela 2—4 ore p. m., Vineri 9/22 Orăștioara-de-sus, dela 8—10 ore a. m., Ludești, dela 2—4 ore p. m., Duminecă 11/24 Maiu Șibot, del 8—12 ore a. m., Balomir, dela 2—6 ore p. m., Luni 12/25 Maiu Pricaz, dela 7—9 ore a. m., Turdaș, dela 10—12 ore a. m., Folt, dela 2—4 ore p. m., Marți 13/26 Maiu Renghet, dela 8—10 ore a. m., Mada, dela 2—4 ore p. m., Mercuri 14/27 Maiu Ardeu, dela 8—10 ore a. m., Balșa, dela 2—4 ore p. m., Joi 15/28 Maiu Voia, dela 8—10 ore a. m., Porcurea, dela 11—1 oră p. m., Almașul-mic, dela 2—4 ore p. m., Vineri 16/29 Maiu Poiana, dela 8—10 ore a. m., Almașul-de-mijloc dela 2—4 ore p. m., Sâmbătă 17/30 Maiu Almașul-mare, dela 8—10 ore a. m., Glod-Nădăștia, dela 2—4 ore p. m., Duminecă 18/31 Maiu Cibiu, dela 8—10 ore a. m., Băcăia, dela 11—12 ore a. m., Bozeș, dela 2—4 ore p. m., Mercuri 21 Maiu v. (3 Iunie n.), Vinerea, dela 8—12 ore a. m., Vineri 23 Maiu v. (5 Iunie n.), Dăncul-mare, dela 8—10 ore a. m., Dăncul-mic, dela 1—3 p. m., Tămășasa, dela 4—5 ore p. m., Sâmb. 24 Maiu v. (6 Iunie n.), Mărtinești, dela 8—10 ore a. m., Măgura, dela 11—12 ore a. m., Marți 27 Maiu v. (9 Iunie n.), Băcăinți, dela 8—10 ore a. m., Ceru-Băcăinți, dela 2—3 ore p. m., Valea-mare, dela 4—5 ore p. m., Mercuri 28 Maiu v. (10 Iunie n.), Bulbuc-Curpeni, dela 8—10 ore a. m., Homorod, dela 2—4 ore p. m., Joi 29 Maiu v. (11 Iunie n.), Mermezău, dela 8—10 ore a. m., Vineri 30 Maiu v. (12 Iunie n.), Geoagiu, dela 8—10 ore a. m., Feredeș, dela 2—3 ore p. m., Duminecă 8/21 Iunie Orăștie.

La fiecare examen sunt îndatorați se participe ca delegați cei mai deapropo doi învățători din comunele vecine, cari au cualificațiunea prescrisă, și pe cari oficiul parochial concernent îi va invita.

Orăștie, 24 Aprilie 1903.

V. Domșa,
protopresbiter.

APEL

Dorul de a deschide cale de înaintare pe teren economic poporului nostru adăpostit în văile Jiurilor, unde întunerecul veacurilor abia a început să se resfire, dorul de a ridica cât mai curând și acest colț de țeară pe treapta luminatului present, — ne-a îndemnat, îngânați de cele mai surizătoare speranțe, să punem la cale înființarea unui institut de credit și economii cu sediul în Petroșeni.

Dornica și însuflețita muncă pornită și spriginită de toți binevoitorii înaintării poporului nostru din acest ținut, precum și lipsa unei bănci în centrul întinselor văi ale Jiurilor, adumbrite în preponderanță de caracter românesc, garanță ne este, că acest institut folos va aduce în scurt timp, atât poporului, cât și acționarilor.

În firma credință, că stim. D-ta încălzit ești de acelaș dor de progres, de care și noi încălzim suntem, apelăm

— E adevărat, că alegerea domnitorului, atât în Moldova cât și în Valahia a rezultat din voința unanimă a camerelor, ear' nu din vr'o înfririre ocultă, exercitată asupra deputaților?

— Adevărat!

— Inșe, după-cum știi, în vremea alegerii erau mai mulți pretendenți de tron.

— Acei pretendenți au cercat într'adevăr să ajungă la tron, dar' ei nu reprezentau decât ambiția lor personală și nația era sătulă, disgustată chiar, de astfel de ambiții egoiste. Ea aspira la încoronarea unui principe mântuitor, ear' nu la simpla înălțare a unui om. De aceea, când a sunat ora alegerii, toți deputații au fost însuflețiți de adevăratul patriotism și s'au arătat demni de patriotismul lor.

— Dl actual era șeful vre-unui partid politic, până a nu fi ales?

— Nici de cum; era simplu soldat în rangurile partidului național, ca noi toți.

— Și credeți, că reprezintă în conștiință principiul pentru care v'ați luptat cu atâta energie? Credeți, că va respecta convenția?

— O da, credem!

Contele rămase câtă-va vreme gânditor. Eu îl priviam cu luare aminte, cercând

a ghici impresia produsă de răspunsurile mele, înșe nu putui descoperi nimic.

— Domnule conte, fi zisei sculându-mă de pe scaun, dați-mi voie a vă adresa o întrebare: În urma convorbirii ce am avut onoarea a ținea cu Excelența-voastră, putem noi Românii să sperăm în sprijinul ei, pentru actul alegerii din principate?

— Aceasta, răspunde contele zimbînd, atrîna dela împăratul.

— Prea bine; voi putea oare să am onoarea de a vedea pe Maiestatea-Sa?

— Aveți vre-o scrisoare pentru Ea?

— Am și scrisoare din partea Dlui Cuza și însărcinare de a presenta verbal omagele sale respectuoase.

— E greu să fii prezentat împăratului în zilele acestea, observă contele, căci Maiestatea-Sa e foarte ocupat și nu cred să fii primit înainte de 15 zile.

— Voiu aștepta până când Maiestatea-Sa va putea dispune de câte-va minute în favorul meu; tot ce vă rog înșe, domnule ministru, este, să aveți bunătate a spune împăratului, că sunt venit într'adins cu o misie la Maiestatea-Sa.

— Cu plăcere! Chiar astăzi îl voi informa despre sosirea D-voastră. La revedere domnul meu!

Eșind din cabinetul ministrului, mă simții cuprins de o tainică grijă. Cu cât îmi repetam convorbirea mea cu contele, cu atât mi-se părea, că adevăratul caracter al ei nu era încurajător. Ministrul într'adevăr, că se arătase foarte amabil, înșe nu mai puțin diplomat, căci se ferise a se lega prin vre-o promisiune cât de mică. »Totul atrîna dela împăratul«, îmi zise el drept concludie... Fie! Mai bine să ai a face cu Dumnezeu, decât cu sfinții, spune Românul în înțelepciunea sa; dar', când va sosi oare ziua aceea fericită în care voi putea aborda geniul încoronat, care ține soartea noastră în mâinile sale?...

Mă dusei să fac o preumblare la Bois de Boulogne, ca să-mi alin neastempărul și mă întorsei la hotel pe la cinci ore. Portarul îmi dete un plic, în care găsiu următorul bilet:

»Maiestatea-sa împăratul va primi în audiență particulară pe domnul Vasile Alexandri mâne la unsprezece ore.

Ducele de Bassano.

(Va urma).

la nobleța inimei D-tale și te rugăm să dai sprijin acțiunii noastre subscriind și îndemnând și pe alții să subscrie cât de multe acțiuni, spre care scop vă concredem aci alăturatul nostru prospect.

Coala subscrisă să binevoești a o retrimite la adresa: P. O. D. *Stefan Radic*, protopop gr.-cat. în *Petroșeni* (Petrozsény) com. Hunedoarei dimpreună cu banii.

Încălziți de frumoasa convingere, că glasul nostru răsune va afla, te rugăm să primești asigurarea deosebitei noastre stime.

Petroșeni în 6 Aprilie 1903.

Fundatorii

PROSPECT

pentru înființarea unui institut de credit și de economii, societate pe acții în Petroșeni

Subscrișii în urma unei consfătuiri comune, am decis înființarea unui institut de credit și de economii, societate pe acții, sub numele „*FIANA*” cu sediul în *Petroșeni* (comit. Hunedoarei).

Mărimea capitalului social am fixat-o cu *cor. 60.000* împărțit în *1200* acții su-nătoare la nume și în valoare nominală de câte *cor. 50* acția.

Societatea se înființează pe timp nedeterminat.

La subscrierea acțiunilor sunt a se plăti *10%* din valoarea nominală, adică câte *5 cor.* după fiecare acție subscrisă și *2 (două) cor.* de fiecare acție, odată pentru totdeauna, ca contribuție spre acoperirea speșelor de fondare, *20%* de acție sunt a se plăti cel mult în *30 zile* după ținerea adunării constituante. Restul de *70%* e a se răspunde la termenele fixate de direcțiune după începerea activității societății.

Să pot însă plăti deodată mai multe rate, eventual întreaga valoare a acțiilor, în care cas se garantează subscriitorilor *5%* interese după ratele solvite anticipativ.

Subscrierea acțiunilor se încheie la *31 Maiu st. n. 1903* și se poate face numai la membrii fondatori sau la concredzuții lor.

Membrii fondatori nu-și rezervă nici un drept.

Petroșeni, în 14 Aprilie 1903.

Petru St. Preda, proprietar în *Petrila*; Nic. Socol, propr. în *Petroșeni*; Alexandru Bogdan, propr. în *Petroșeni*; Vasiliu Socol, paroch gr.-or. în *Livezeni*; Dr. Aurel Ciatu, medic în *Petroșeni*; Dumitru Lucaciu, comerc. în *Petroșeni*; Ștefan Radic, protop. gr.-cat. în *Petroșeni*; Avram Stanca, preot gr.-or. în *Petroșeni*; Simeon Suci, preot gr.-or. în *Livezeni*; Isidor Saturn, preot gr.-cat. în *Merșori*; Dionisie Socol, tēmplar în *Petroșeni*; Nicolae Căndea, propr. în *Petroșeni*; Atanasie P. Bologa, preot în *Lupeni*; Georgiu Todoran, preot gr.-cat. în *Paroșeni*; Ioan Popenariu, preot gr.-cat. în *Barbatenii-sup.*; Ioan Dima iun., comerc. în *Lupeni*; Gustav Dima, comerc. în *Lupeni*; Ioane Bora iun., preot gr.-cat. în *Petros*; Nicolau Voinu, preot în *Valea-Lupului*; Draghiciu Alicu, propr. în *Valea-Lupului*; Draghiciu Alicu, preot gr.-cat. în *Riubarbat*; Parteniu Petrilla, farmacist în *Lupeni*; Mihail Bontescu, advocat și propr. în *Hațeg*; Dr. Gavril Suci, adv. și propr. în *Hațeg* și Dr. Iacob Radu, vicar for. în *Hațeg*.

Epistolă deschisă.

P. S. S. Dlui *Ioan I. Papp*, Episcop în *Arad*.

După o sedivacantă de aproape *1 1/2* an cu ajutorul lui D-zeu, Te vedem ridicat în scaunul de Episcop al dieceșei noastre.

Ca un fiu credincios al bisericei mele, de datorință îmi țin Prea Sântite,

să-ți atrag atențiunea asupra reilor, cari bântuie dieceșea noastră, pentru-că convins sunt, că cunoscându-le, în interesul sântei noastre biserici, vei lucra la delăturarea lor.

Nu-ți voi spune relele în frase bombastice, ci în mod simplu — așa precum ved, că se desfășură înaintea ochilor noștri, spre marea noastră durere.

Plugarul, penutru-ca holda fructe bune să aducă, o plivește, și o curăță de neghină și de toate celelalte burueni stricacioase.

Așa și Prea Sântia Ta chemare și datorință ai, ca deja dela început să cureți holda dieceșei noastre de buruenile stricacioase, și asigurat poți fi că bune vor fi fructele, cari le vei scera; binecuvântat vei fi de fiii dieceșei, și remunerat de dreptul judecător.

Pentru ușurarea muncii P. S. Tale înșira-voi câteva burueni stricacioase, de cari cât mai curând de lipsă e, ca să mântui dieceșea:

1. *Vasile Mangra*, acest caterisitor — pe bani — de *Metropoliți*, carele pentru vieața sa imorală și înstrăinare de bani publici, declarat a fost în numele *Maiestății Sale*, — căruia P. S. Ta numai zilele trecute i-ai jurat fidelitate, — de un om *patal*, deci de un om, care nu numai, că nu-ți permis să mai rămână în poziția înaltă, în care e, dar' nici de preot la sate nu-ți permis să-ți suferi, ca să nu se molipsească și alții.

2. *Roman Ciorogariu*, acest stilpnic al cafenelelor, care întru atâta și-a uitat de sine, că ziua la amiază, după câteva nopți furtunoase și pline de delicii, fotografatu-s'a cu o ceată de țigani, — ba e doritor de vearsare de sânge omnesc, căci a și duelat. P. S. Ta — te rog — pune mâna pe inimă și spune, cum va putea acest bătaș să fie creșcătorul viitorilor preoți și învățători din dieceșea P. S. Tale, când fiecare din ei au ajuns în posesiunea fotografiilor sus amintite?

3. *Goldiș Laczi*, acest iesuit ortodox, care după mărturisirea proprie — venit-a dela *Brașov* cu boala în oase; ear' la noi ajuns pașe, voiesc să zic conducător sau director, cum îi ziceți D-voastră, peste școala de fete — s'a însurat cu o guvernantă din aceea școală, pusă sub părinteasca lui îngrijire, în vreme de post.

4. *Ioan Rusu-Șirianul*, fostul uce-nic de timar, care a răpit soția unui fruntaș din *Arad*, și astfel a spart o familie — ajuns acum — spre nefe-ricirea noastră asesor, spuneți P. Sântite, cum va putea acest individ, care și-a făcut creșterea în mahalalele *Bucureștiului*, — să judece asupra moralității dascălilor din o dieceșă, ca a *Aradului*?

Eată P. Sântite, câteva burueni, de care ogorul dieceșei trebuie curățit, că neghina să nu copleșască grăul.

În speranță, că P. S. Ta vei ținea cont de justele dorințe ale dieceșei, acum la instalare I-ți doresc putere și sănătate, ca să poți satisface grelei demnități de Episcop. Al P. S. Tale credincios fiu

Alimpu Soran.

CORESPONDENȚĂ

Blințiți, Maiu 1903.

Dle Redactor!

În *Duminea Tomi* s'a dat de cătră tinerimea școlară din loc o producțiune teatrală împreună cu joc.

S'a jucat piesa: „Ce face dracul”, de cătră *Ioan Vlaicu*, ca *Angiuța*; *Toma Sirb*, *Nicolae Mihinduța*, *Drăgan Scărăbuța*, ca draci. *Nicolae Loga* și *Lazar Gavril*, ca săteni; *Miron Cranciova Chiva*, femee bețivă; *Iosif Cranciova*, covrigar; *Simion Loga*, ca birtaș; *Nicolae Drăgan*, ca inger. *Mihailă Sirb*, ca *Tenase*; *Nichifor Olariu*, ca soția lui; *Alexandru Frâncu*, ca *Radu* și alți școlari.

S'au mai predat apoi »Sărbătorile bă-bești« de cătră *Ana Avramescu*, *Teodora Marcu* și *Ioana Vlaicu*; »Buna cuviință« de cătră *Rafla Carașca* și *Maria Drăgan*.

Toate piesele au reușit foarte bine.

După producțiune a urmat joc, condus de dl învățător.

Pentru reușită în prima linie se cuvine laudă dlui învățător *Ioan Vlad*, care de când a venit în *Blințiți* desvoaltă o activitate laudabilă, producând și cu această ocaziune o seară plăcută pentru locuitorii comunei: *Români*, *Maghiari*, și *Nemți*.

Venitul a fost de *50 cor.*, din care subtrăgându-se speșele de *20 cor.*, rămâne un venit curat de *30 cor.*

Au binevoit a suprasolvi dnii: *Iosif Indrieș 2 cor.*, părintele *Ioan Botean 1 cor.*, *Fülöp György 1 cor.*, *Ilie Martin* și *Ioan Martin* câte *40 fil.*, *N. N. 60 fil.*

Primească marinimoșii domni supra-solvitori cele mai călduroase mulțămiri.

În numele comitetului parochial

Matetu Herța.
pres. com.

NOUȚĂȚI

Comitetul despățământului *Orăștie* al *Asociațiunii pentru literatura română* și cultura poporului român va ținea *Duminea* după amiază la *5 ore* ședință ordinară în localitatea institutului „*Dacia*”.

La care se invită și pe această cale on. membrii cu toată stima. Obiectul principal înființarea bibliotecii portative și alte curenții.

Vasile Domșa,
pres.
Laurian Bercian,
secretar.

Sunt înaintați la rangul de sub-coloneli majorii *Ioan Iovescu*, *Ioan Bogdan*, *George Popovici* și *Dănilă Mătăringă*. Major a ajuns căpitanul *Silviu de Herbay*. Căpitan cl. I. în statul major *Dragutin Cioban*, la trupe *Demetriu de Herbay* și *Petru Babeu*. Căpit. cl. II. *Iuliu Cușcoalea*. Locotenent a ajuns sublocot. *Xenophon Roman* și *Ioan Finegariu*. La auditoriat sunt numiți căpitani cl. II. locotenenții *Adrian Nedelcu* și *Cornel Bardossy*. Medic de reg. cl. II. a avansat *Dr. Octavian Florea*. Căpitan cl. II. de contabilitate *Alex. Mișuța*. Oficiali la registratură cl. II. *Ioan Roman*, cl. III. *Sava Muntean*.

La fondul de *20 bani*, întemeiat de »Reuniunea sodalilor români din Sibiu« pentru acuirarea unei case cu hală de vânzare pe sama meseriașilor români, au mai contribuit următorii dnii: *Mihailu Cirlea*, notar public, *Abrud*, *20 cor.*; *Dr. Aurel Vlad*, directorul »*Ardeleniei*«, *Orăștie*, *Iosif Popescu*, dir. de bancă, *Reghin*, *Dr. Ioan Popescu*, adv., *Reghin*, *Dr. Gavril Buzura*, adv., *Dej*, *Nicolae Garoiu*, adv., *Zernești*, *Dr. Nicolae Vecerdea*, directorul filialei »*Albinei*«, *Brașov*, *Dr. Iancu Meșianu*, adv., *Zernești*, fiecare câte *10 cor.*; *Dr. Ioan Fărcaș*, adv., *Dej*, *6 cor.*; *Virgil Onițiu*, director gimnazial, *Brașov*, *5 cor.*; *A. V. 3 cor.*; *Dr. Vasile Preda*, adv. *5 cor.*; *Dna Sabina Preda n. Andreica*, *Câmpeni*, *5 cor.*; *Dr. Valer Moldovan*, cand. de adv., *Brașov*, *4 cor.*; *Dr. Ioan Șenchea*, advocat, *Făgăraș*, *Iosif Morariu*, protopresb., *Dobra*, dela ambii câte *2 cor.*; *Gregoriu Pletoș*, prof. gimn., *Năsăud* și *Iosif Comanescu*, paroch, *Codlea*, fiecare câte *1 cor.*; dl *Ioan David*, notar, *Avrig*, pentru sine, pentru soția sa *Albertina* și fiul lor *Corneliu*, în total *6 cor.*

Ex-lex. Cu începere dela *1 Maiu* a. c. se guvernează la noi fără autorizare legală, și din timpul acesta, în conformitate cu art. de lege X din *1867*, guvernul nu este îndreptățit a încassa nici imoșite și nici recruți nu poate înrola. Cu ocaziunea ex-lexului dela anul *1899* judecătoria administrativă a enunțat prin hotărîrea sa principală nr. *234*, că în lipsa legilor budgetare ori a legilor de indemnitate, imoșite nu se pretinde, și chiar când legislativa ar împuternici ulterior guvernul de a face încassări și de timpului ex-lexului, împregiurarea aceasta încă nu îndreptățeste și la încassarea de interese de întârziere pe timpul amintit. Ear'

prin decisiunea sa nr. *235* judecătoria administrativă a enunțat, că dacă cineva pe timpul ex-lexului n'a plătit competența de timbru, aceasta încă nu îndreptățeste organele financiare de a pretinde competență urcată. Din motivele acestea s'a și dispus ștergerea competenței urcate, căci autorizarea ulterioară dată din partea legislativei îndreptățeste numai la încassarea competenței simple sau normale.

Necrolog. Subscrișii cu inimă frântă de durere aducem la cunoștință, că iubitul nostru tată, respective moș, strămoș și socru *Moise Bocșan*, protopopul gr.-or. român emerit al *Aradului*, după scurte suferințe la *20 Aprilie v. (3 Maiu st. n.)* a. c. la orele *6* după am. a încetat din viață, în al *79-lea* an al vieții și *55-lea* al preoției sale. Rămășițele pământești ale repositului în *Domnul* se vor pune spre eternă odihnă în cripta familiară din *Curtici* în *22 Aprilie v. (5 Maiu st. n.)* la ora *1* după am.

Curtici, în *20 Aprilie v. [3 Maiu st. n. 1903. Sept. Sever Bocșan*, pretore, ca fiu. *Riza Ceonța*, *Aurelia Lazariu*, *Silvia Abrudan*, *Iulia ved. Pinter*, ca fice. *Adelina Muntean*, ca noră. *Vasiliu Paguba*, jude reg. *Teodor Ceonța*, profesor, *George I. Lazariu*, advocat, *Ștefan Abrudan*, jude reg. ca gineri. *Hortense Suci* n. *Paguba* cu soțul ei *Dr. Ioan Suci*, *Virgil Paguba*, *Viora E. Ciordaș* n. *Ignat* cu soțul ei *Dr. Ioan Ciordaș*, *Sabin Ignat*, *Ovid* și *Horăț Lazariu*, *Traian* și *Lucia Pinter*, *Iris Bocșan*, ca nepoți și nepoate. *Ionel Suci* cu *Ovid Ciordaș* ca strănepoți.

Fie-i țărina usoară și memoria binecuvântată!

Moarte. Direcțiunea institutului de credit și economii »*Porumbăceana*« cu profundă durere aduce la cunoștință, că *Dimetrie Bulicrea*, învățător și proprietar în *Porumbacul-inferior*, valoros membru fondator și dela fondarea institutului neîntrerupt până acum membru în direcțiunea institutului, după grele suferințe a răposat *Vineri*, în *1 Maiu st. n. la 4 1/2 ore p. m.* în etate de *38 ani*.

Înmormântarea a fost *Duminea* în *3 Maiu* la *2 ore p. m.* după ritul bisericei gr.-cat. române în *Porumbacul-inferior*.

Porumbacul-inferior, la *1 Maiu 1903.*

Direcțiunea.

Dl *Ioan Vlad*, fost învățător în *Orăștie*, a dăruit în memoria maicei sale răposate *Raveca*, fondului vėduvelor și orfanilor meseriașilor, întemeiat de »*Reuniunea sodalilor români din Sibiu*« suma de *10 cor.*; la fondul *Dr. D. P. Barcianu*, pentru ajutorarea sodalilor lipsiți de lucru *10 cor.* și fondului de *20 bani* pentru acuirarea unei case cu hală de vânzare *10 cor.*; în total *30 cor.*

Reuniunea meseriașilor și comercianților din Sebeș „Andreiana” invită la concert—teatru, care se va aranja *Sămbătă* în *3/16 Maiu* în pavilionul de vară dela »*Hotelul Central*« din *Sebeșul-săsesc*. *Sebeșul-săsesc*, *5 Maiu 1903 n.* Comitetul reuniunii. Începutul precis la *8 ore seara*, cassa se deschide la *7 ore*. Prețul intrării de persoană: *Locul I. 1 cor. 50 fil.*, *locul II. 1 cor. 20 fil.*, *locul III. 1 cor.* Venitul curat e destinat în favorul fondului vėduvelor și orfanilor de meseriași. Bilete se află de vânzare în prăvălia dl *V. Săbăduș* și seara la cassa.

PROGRAM:

1. Himn, cor mixt de *A. Podolean*. 2. Ideal, poezie de *G. Coșbuc*. 3. Două inimi, cor mixt de *G. Dima*. 4. Bărbatul și femeia, dialog în dialect bănățnesc de *E. Suci*. 5. Nu-i dreptate, cor mixt de *G. Dima*. 6. Hei leliță din cel sat, cor mixt de *G. Dima*. Paragraful 37, comedie în două acte de *Ioan Lupescu*. Persoanele: *Iorgu Aronescu*, *Un comisar Iosif*, *Amelia*, artistă dramatică, *Moișilică Hop*, *Ițig*, *Șmil*, *Leibala chibritariu*.

Mai nou.

Foia oficială aduce numirea *P. S. Sale Dr. Demetriu Radu* de Episcop la *Oradea-Mare* și a *Rev. Dr. Vasilie Hossu* de Episcop la *Lugoj*. Felicitările noastre!

NUTREȚURILE.

(Urmare și fine).

Nutreț de primăvară.

Ca să aibă țeranul nutreț verde pentru vitele sale cât de timpuriu primăvara, ea ce 'l sfătuesc să facă. Prin luna lui Septembrie, cel mai târziu în Octombrie, să semene pe un petec de loc secară, un sac de 6 duble la pogon, și în primăvară foarte de timpuriu va avea un nutreț minunat pentru vitele sale. Secara 'i poate da între 5 și 12 mii de chilogramme de nutreț verde la pogon.

Aceasta pentru secara comună. Dacă acum va putea să 'și procure semănta de secară zisă de Sf. Ion — lucru cam greu pentru el, dar eu mă pun la dispoziția oricui îmi va face cerere, ca să 'i procur — atunci semănând-o mai de vreme, la finele lui Iunie și chiar în Iulie și semănând numai 5 duble la pogon, fiind-că bobul acestei secări e mai mic și că înfrățește foarte mult, va avea toamna o primă coasă, ear' în primăvara viitoare a doua. Dacă nu s'ar mai cosi primăvara, ci numai toamna, aceasta secară ar da o abundentă recoltă de boabe. Negreșit că secara se cosește înainte de formarea spicelor, căci după aceea se întărește și numai e așa bună. În stare fragedă ea e consumată de toate vitele cu mare poftă, le hrănește bine și răcoare. Cailor le lucrește părul de ea, ear' vacile dau lapte mai mult.

După recoltarea acestui nutreț verde, țeranul va putea semăna porumb în același loc sau alte plante de primăvară.

Am dat aici rețeta cea mai simplă și pe care ori-cine o poate executa cu înlesnire.

Un alt nutreț timpuriu de primăvară este indoitura de mazărice de eamnă, (*Vicia sativa* hyemalis) sau de mazărice rusească (*Vicia villosa*) cu secară. Proporția va fi următoarea: Mazărice 100, secară 10, 15 sau cel mult 20. Mazăricea singură se seamănă între 5 și 6 duble la pogon, după felul pământului și după climă; mai bine mai des decât mai rar. Negreșit că din această cantitate se va scădea proporția secării. Mazăricea se nu se semene nici odată singură, căci trebuie să fie susținută de o cereală. Să nu facă nimeni greșala de a semăna toamna mazărice de primăvară (*vicia sativa*), căci aceasta ar peri peste eamnă. Chiar mazăricea de eamnă trebuie semănată din vreme, prin Septembrie și cel mai târziu până la mijlocul lui Octombrie, ca să fie deja cu putere când vor da gerurile peste ea. Eu am la Copăceni mazărice rusească în secară, semănată astă toamnă în 18 Septembrie și care la sfârșitul lui Martie avea: mazăricea 40 centimetri și secara 50 centimetri înălțime. Din nefericire, semănta de mazărice de eamnă costă de patru ori aproape mai scump decât a celei de primăvară. Ea costă la Budapesta 70 bani chilo.

Aceste două feluri de nutrețuri sunt cele mai timpurii, pe lângă colza (rapiță) de eamnă și navetă (tot un fel de rapiță) de eamnă, care asemenea se pot semăna fie singure, fie mai bine în cantitate mică în indoitură cu secară sau cu mazărice de eamnă.

Ceva mai puțin timpuriu, dar' producând un nutreț dintre cele mai bune și mai abundente, este trifoiul incarnat, care se seamănă sau singur, sau în amestec cu puțină mazărice de eamnă sau cu secară sau cu amândouă. Acest trifoiu trebuie însă semănat între 15 Iulie și 20 August, căci dacă nu intră în eamnă cu putere, pierd. Dacă 'l semănăm singur, dând între 10 și 15 chilogramme la pogon, e mai bine să nu arăm locul, ci numai să dăm cu grapa de fier peste o miriștea de cereale, ear' după semănare să 'l apăsăm cu tăvălugul; în lipsă de tăvălug, cu grapa de mărăcini, căci, spre a reuși, acest trifoiu are nevoie ca pământul să nu fie alinat, ci tare. Dar' aceasta nu se poate face decât dacă miriștea e curată de buruieni. Cum la noi lucrul acesta e cam rar, vom fi nevoiți să arăm. În cazul acesta, arătura să fie d'asupra, adică foarte puțin adincă, numai cât să stărpim buruienile, ear' după semănare să apăsăm bine locul cu tăvălugul. Dacă putem lăsa să se învechiască puțin arătura,

ca să se mai îndese pământul, e și mai bine. În cas de a semăna trifoiul incarnat în indoitură cu mazărice sau secară, secara și mazăricea se vor semăna singure peste arătura, apoi se va trece grapa și în urmă se va semăna trifoiul, care se va îndesa cu tăvălugul. Aceasta regulă să se observe pentru toate semințele mărunte, cari nu trebuie nici odată răspândite în amestec cu semințele mari. Semănătorul să fie om dibaciu, care să răspândească semănta de o potrivă peste tot locul.

Trifoiul acesta se cosește când începe să înflorească. Nu trebuie lăsat până se desvoaltă toate florile, în formă de măciucii, de un roș ca sângele, căci dacă îmbătrânește, devine bătos. Vitelor să se dea mai întâiu câte puțin și apoi din ce în ce mai mult. Se poate amesteca cu puțină paie sau fân.

După ce s'a terminat de cosit, să se are locul îndată. Se va putea semăna pe acest loc porumb sau altă plantă de primăvară. Trifoiul incarnat dă între 5 și 20 mii chilogramme nutreț verde la pogon. Chilogramul de semăntă costă 60 bani la Budapesta. Cultivarea lui e deci foarte economică; cu sămănță de 3 lei un țeran își poate semăna o jumătate de pogon, ceea-ce va fi arhi-suficient pentru vitele sale. Dar o jumătate de pogon e chiar prea mult; un sfert de pogon e destul pentru a hrăni cu belșug 6 capete de vite mari, timp de o lună, între 15 Aprilie și 15 Maiu, ear' pentru epoca dela 15 Martie până la 15 Aprilie să se semene pe o jumătate sau pe un sfert de pogon secară sau mazărice cu secară.

Nutreț de vară și de toamnă.

Ca nutreț de vară și de toamnă nimic nu e mai sigur și tot-de-odată mai productiv, pe șesurile noastre, ca porumbul de coasă. Ca să aibă țeranul porumb de dat la vite dela mijlocul lui Maiu și până la căderea, zăpezei, să înceapă a semăna pe la începutul lui Aprilie — și dacă timpul e priincios chiar pe la sfârșitul lui Martie — și să semene prima oară numai un sfert de pogon, apoi pe la 15 Maiu să mai semene un sfert de pogon și pe la 15 Iulie alt sfert de pogon. Aceste două sferturi din urmă le poate semăna chiar pe locurile unde a fost trifoiul incarnat, șecara sau mazăricea. Se poate semăna ori-ce neam de porumb, dar e preferabil a semăna dinte de cal alb uriaș sau un neam de porumb timpuriu, cinquantin secuiesc sau scorunnic, acestea din urmă mai ales pentru a doua și a treia semănare. Să se semene prin împrăștiere ca grâu, cât de des, 60 până la 100 kgr. la pogon, ear' sămănță să fie bine acoperită și locul grăpat și netezit pentru ca cosirea să se facă cu înlesnire. Când se seamănă vara, pământul să se îndese bine cu tăvălugul sau cu grapa. Cosirea va începe după trebuință și va continua în fie-care zi; dar e bine că în momentul când se ivesc spicele, adică florile bărbătești, porumbul să fie pe isprăvite, cu toate că și atunci vita mănă tot coceanul verde până lângă pământ.

Țeranul care va da ast-fel de nutreț la vitele sale, va avea vite grase, frumoase și cu multă putere și vacile vor da lapte din belșug.

Negreșit că sunt foarte numeroase plantele de nutreț care se pot semăna primăvara, dar eu am dat aci pe aceea care e mai sigură, mai productivă și mai la îndemână țeranului.

Cine va voi, va putea să nu semene porumbul singur, ci în amestec cu mazărice de primăvară, (*Vicia sativa*), meu comun, cu meu păsăresc, cu muștar alb, (rapiță sâlbatecă), cu hrișcă, cu mazăre de nutreț (*pisum arvense*), cu măhuri zacharoase, cu colza și cu navetă de primăvară, numai cu unele din acestea sau cu mai multe din ele, observând totdeauna regula, ca semințele să se răspândească deosebit și peste o primă grăpare. Sau să se semene semințele mari sub brazdă, ear' cele mărunte d'asupra arătorei, care să fie mărunțită.

Afară de acestea, toate aceste plante se pot semăna și singure sau făcând diferite amestecuri între ele. Dacă semănăm primăvara de timpuriu, mai putem adăoga la aceste amestecuri ovăsul și orzul, acestes mai ales în indoitură cu mazărice de primăvară.

Toate cele-lalte se pot semăna până în luna Iunie și câte odată chiar până în Iulie și August. Dacă avem norocul să le ude o ploică ori două, ele prosperă chiar semănată așa târziu. În cazul contrar tot se fac, dar rămân mai mici. Cele mai sigure după semănătura târzie sunt, după propriile mele experiențe, porumbul, muștarul alb, meu comun și hrișca.

Nutreț de eamnă.

În ce privește nutrețurile anuale pentru uscat pe eamnă, nu pot recomanda de-ocamdată țeranilor pela câmp afară de lucernă, despre care voi vorbi mai pe larg în alt număr, de cât ovăș cu mazărice de primăvară semănată în Martie, și numai la nevoie în Aprilie, dar mai ales meu păsăresc, zis și mohor unguresc, sau mohor cultivat, în Ialomița dughie. Acesta se poate semăna până în Maiu, răspândind între 6 și 8 chilogr. la pogon. Se seamănă ca meu comun. Pământul trebuie bine mărunțit.

Mă opresc aci pentru astăzi, dar voi continua în numerile viitoare.

Cine va dori lămuriri, n'are de cât să îmi scrie și 'i voi da su plăcere toate deslușirile dorite.

(„F. S. C. A.”)

AL. CIURCU.

16, Str. Corbului.

BIBLIOGRAFIE.

Emiuescu și Coșbuc. A apărut la Blaj o broșură de dl Alexandru Ciura sub titlul »Note comparative« asupra acestor doi poeți.

Studiul a apărut într'un drăgălaș volum de 108 pagini în frunte cu portretele ambilor poeți. Se poate procura cu prețul de 1 cor.

Mateiu Voilean. Momente din viața bisericească a Românilor ortodoxi din Transilvania 1780—1787. Cuprinde acte de pe timpul episcopului G. Nichitici, acte cari pe timpul războiului civil s'au prăpădit și resfirat în toate părțile, 60 pagini.

Dr. Ștefan Pop. La unirea bisericii românești, partea I., preț 1 cor, plus portul postal. Scriere polemică contra broșurei dlui Dr. G. Popovici, despre unirea Românilor, format mare, 75 pag., două coloane.

Să poate procura la autor, lezvin, p. u. Temes-Békás.

Szám 1066—1903 tlkv.

Árverési hirdetmény kivonat.

A szászvárosi kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Muntean Aurel ügyvéd vé-

grehajtatónak, Matyej Luon végrehajtást szenvedő elleni 250 kor. tőkekövetelés ésjár. iránti végrehajtási ügyében a dévai kir. törvényszék (a szászvárosi kir. járásbíróság) területén levő Felső-városvizen fekvő a felső-városvizi 565 sz. tjkvben a † 1 rd. 269/a 269/b hr. számra 374 kor., a † 2 rd. 954 hr. számra 11 kor., a † 3 rd. 1040 hr. számra 55 kor., a † 4 rd 1358 1359 hr. számra 43 kor., a † 5 rd. 1663 hr. számra 3 kor., a † 6 rd. 2169 hr. számra 5 kor., a † 7 rd. 2490 hr. számra 48 kor., a † 8 rd. 2781 2782 hr. számra 90 kor., a † 9 rd. 2790 hr. számra 88 koronában az árverést ezzel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1903 évi május hó 23. napján d. e. 9 órakor Felső-városviz község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez leteni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. jbiróság mint tlkvi hatóság.

Kelt Szászvároson, 1903. évi febr. hó 24. napján.

Sóhalmy János kir. albiró helyet:

Dr. Biró,
kir. albiró.

Incunoștiințare.

Am onoare a aduce la cunoștința on. public din loc și jur, că am deschis un *Atelier de Pantofărie* (păpucărie)

în Orăștie, casele dlui Dr. Tincu, strada Berăriei Nr. 4, unde primesc toate lucrurile de comandă, și le împlinesc prompt.

Mă rog pentru spriginul on. public, subsemnându-mă

cu toată stima

Andrei Caracșca,

păpucar.

3—4

„Minerva“
Institut Tipografic
Orăștie.

Se recomandă a executa următoarele: ☒

Opurii, Broșuri și Placate ☒ ☒ ☒ ☒
Bilete de logodnă și cununie ☒ ☒ ☒ ☒
Carte și epistole ☒

☆ Circulare ☆
& preț-curenturi

Note, Bilete de vizită ☒ după plac și ☒ cerere ☒ ☒ ☒ ☒
Registre și imprimare Anunțuri, ☒ ☒ ☒ ☒
Compturi și Adrese. Bilanțuri etc. etc. ☒

Această tipografie e provăzută cu cele mai bune mijloace tehnice și fiind bine asortată cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne, e pusă în pozițiune de a pute executa ori-ce comandă prompt și cu cea mai mare acurateță!

Comandă
din afară se efectuează repede!